

**Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen
valvontasuunnitelma
2026–2030**

Alkusanat

Uuden ympäristönsuojelulain (527/2014) tullessa voimaan 1.9.2014 ja korvatesa aikaisemman ympäristönsuojelulain vuodelta 2000 uuden lain yhtenä tavoitteena oli tehostaa lupamenettelyä ja ympäristönsuojelun valvontaa lisäämällä toimintojen suunnitelmallisuutta ja riskiperusteisuutta. Uusi ympäristönsuojelulaki edellytti, että kunnan ympäristönsuojeluviranomainen laati säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman kolmen vuoden kuluessa lain voimaantulosta, eli viimeistään 1.9.2017. Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen laati ensimmäisen valvontasuunnitelmansa ja ensimmäisen valvontaohjelmansa vuoden 2015 alussa. Ensimmäistä valvontasuunnitelmaa, jonka oli alun perin tarkoitus olla voimassa 2015–2020, päivitettiin alkuvuodesta 2020 ja se korvattiin Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmalla 2020–2025. Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontaohjelmaa on päivitetty vuosittain.

Ympäristönsuojelulaki edellyttää, että valvontasuunnitelma tarkistetaan säännöllisesti. Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen päivitetyn valvontasuunnitelman on tarkoitus olla voimassa 2026–2030, mutta sitä voidaan tarvittaessa päivittää ennen vuotta 2030. Valvontasuunnitelma kattaa vain Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ympäristönsuojelulain, jätelain, ulkoilulain, maa-aineslain ja merenkulun ympäristönsuojelulain mukaisesti järjestämän suunnitelmallisen, säännöllisen valvonnan. Valvontasuunnitelma ei siis käsitä muuta ei-suunnitelmallista valvontaa, jota ympäristönsuojeluviranomainen harjoittaa ympäristönsuojelulain, jätelain, kemikaalilain, ulkoilulain, vesihuoltolain, maa-aineslain, merenkulun ympäristönsuojelulain, maastoliikennelain ja vesilain mukaisesti.

Kuntaliitto on julkaissut julkaisun *Ohje kunnan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman laatimiseen* (Kuntaliitto 2016) kuntien valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman laatimisen tueksi. Ympäristöministeriö on julkaissut julkaisut *Ympäristövalvonnan ohje* (Ympäristöhallinnon ohjeita 2/2016) ja *Ympäristönsuojelulainsäädännön laillisuusvalvontaopas 2014* (Ympäristöhallinnon ohjeita 9/2014) valvontaviranomaisten valvontatyön tueksi.

Valvontasuunnitelmien ja valvontaohjelmien laatimisen tuloksena ympäristönsuojelulain mukaisia ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja sekä muita ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia toimintoja on tehostettu.

Säännöllinen valvonta

Valtion valvontaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava alueelleen ympäristönsuojelulain mukaista säännöllistä valvontaa varten valvontasuunnitelma. Valvontasuunnitelmassa on oltava tiedot alueen ympäristöoloista, pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmassa on kuvattava valvonnan järjestämisen ja riskinarvioinnin perusteet ja valvonnasta vastaavien viranomaisten yhteistyö. Valvontasuunnitelma on tarkistettava säännöllisesti.

Valtion valvontaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Tarkastuskohteet ja -tiheys on määriteltävä ympäristöriskien arvioinnin perusteella.

Valtion valvontaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta valvontaohjelma. Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Tarkemmat määräykset valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman sisällöstä annetaan valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen (713/2014) 28 ja 30 §:ssä.

Valvontasuunnitelman sisältö

Valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen (713/2014) 28 §:n mukaan valvontasuunnitelmassa on oltava

- yleisluontoinen arvio ympäristön pilaantumisen riskeistä suunnitelmaan kuuluvalla alueella
- tieto viranomaisen valvontavastuulle kuuluvista luvanvaraisista, ilmoituksenvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista luettelona tai erillisenä sähköisenä rekisterinä
- kuvaus menettelystä valvontaohjelman laatimiseksi
- tieto siitä, miten ympäristöriskien arviointi tehdään, mitä perusteita siinä käytetään ja miten se ohjaa valvontaohjelman laatimista ja valvontaa
- tieto siitä, käytetäänkö määräaikaistarkastusten järjestämisessä otantamenettelyä, miltä osin otantaa käytetään ja mitä ovat otannan laatimisen perusteet
- kuvaus ympäristönsuojelulain 169 §:n mukaisten tarkastusten vireilletulosta ja käytöstä; jos viranomaisella ei ole asiasta tarkempaa ohjeistusta, viittaus ympäristönsuojelulain 169 ja 186 §:n mukaisiin menettelyihin on riittävä
- tieto valvonnan voimavaroista henkilötöyvuosina ja muina valvontaa kuvaavina tunnuslukuina
- kuvaus viranomaisten välisestä yhteistyöstä valvonnassa.

Ympäristönsuojelulain mukaan valvontasuunnitelmaan voidaan sisällyttää muiden lakien mukaista valvontaa. Ainakin jätelain mukaisen suunnitelmallisen valvonnan on oltava osa ympäristönsuojelulain mukaista valvontasuunnitelmaa, jollei jätelakia varten laadita erillistä valvontasuunnitelmaa.

Valvontaohjelman sisältö

Valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava

- suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista erityyppisten luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista
- tiedot muista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä
- kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Luvanvaraiset, ilmoituksenvaraiset ja rekisteröitävät toiminnot

Ympäristöluvanvaraiset toiminnot on esitetty ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteessä 1. Ympäristölupa on lisäksi oltava toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta, jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai noron pilaantumista, sekä toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Ympäristölupa vaaditaan myös, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Ilmoituksenvaraiset toiminnot on esitetty ympäristönsuojelulain liitteessä 4. Niihin kuuluvat sahalaitokset, vaarallisen kemikaalin varastot, koneellinen kullankaivuu, elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnot, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle, keskisuuret eläinsuojat, yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikot tai vastaavan kokoiset työkonevarikot, ulkona sijaitsevat ampumaradat, joilla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa ja joissa ei ole haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa, kiinteät eläintarhat ja huvipuistot sekä eläinsuojan yhteyteen perustettavat biokaasulaitokset.

Rekisteröitävät toiminnot on esitetty ympäristönsuojelulain liitteessä 2. Niihin kuuluvat energiantuotantolaitokset, asfalttiasemat, nestemäisen polttoaineen jakeluasemat, kemialliset pesulat, toiminnot, joissa käytetään orgaanisia liuottimia, sekä kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat.

Vastuu ympäristöluvanvaraisten ja ilmoituksenvaraisten toimintojen valvonnasta kuuluu valtion valvontaviranomaiselle, jos toiminnan ympäristöluvan myöntää tai päätöksen ilmoituksen johdosta antaa valtion ympäristölupaviranomainen (lupa- ja valvontavirasto), ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, jos se myöntää toiminnan ympäristöluvan tai antaa päätöksen ilmoituksen johdosta. Vastuu ympäristönsuojelulain liitteen 2 mukaisen rekisteröitävän toiminnan valvonnasta kuuluu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valtion valvontaviranomainen vastaa kuitenkin 116 §:n 4 momentin mukaisen rekisteröitävän toiminnan valvonnasta.

Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen valvontavastuulla on 1.12.2025 lähtien yhteensä 58 ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista ja rekisteröitävää toimintaa. Niistä 30 toiminnalle on myönnetty ympäristölupa, yksi eläinsuoja on tehnyt ilmoituksen ja 27 toimintaa on rekisteröity. ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien ympäristöluvanvaraisten ja ilmoituksenvaraisten toimintojen määrä nousi samana ajankohtana 41:een (22 kalanviljelylaitosta, seitsemän suurteollisuutta koskevaa ympäristölupaa, kuusi jätevedenpuhdistamoa, kaksi maalitehdasta, kaksi laivatelakkaa, yksi jätekeskus ja yksi ampumarata).

Valvonnan toiminta-alue, ympäristöolosuhteet ja ympäristön pilaantumisen vaara

Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen vastaa yhdessä valtion valvontaviranomaisen kanssa ympäristönsuojelulain, jätelain ja vesilain yleisestä valvonnasta viidellä kunta-alueella: Paraisilla, Nauvossa, Korppoossa, Houtskarissa ja Iniössä. Kaupungin pinta-ala on yhteensä 5 548 km², josta 890 km² on maata ja 4 657 km² on vettä. Vakinaisia asukkaita on 14 662 (Paraisilla 11 900, Nauvossa 1 324, Korppoossa 761, Houtskarissa 489 ja Iniössä 178). Asukasluku kasvaa kesäisin tuntuvasti runsaan vapaa-ajanasutuksen vuoksi.

Paraisten kunta-alue

Parainen koostuu ydinkeskustasta, jota ympäröi maaseutu ja saaristo. Paraisilla on yhteensä 40 ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa: kymmenen jakeluasemaa, kolme eläinsuojaa, kolme kivenmurskaamoa, kolme lämpölaitosta, kaksi jätevedenpuhdistamoa, kaksi kalanviljelylaitosta, kaksi maalitehdasta, kaksi kaivosta, kaksi maankaatopaikkaa, yksi jätekeskus, yksi betonimurskaamo, yksi betoni- ja elementtitehdas, yksi sementtitehdas, yksi kalkkitehdas, yksi mineraalivillatehdas, yksi seinäelementtitehdas, yksi moottoriurheilurata, yksi ampumarata, yksi venesatama ja yksi venetelakka.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat ravinnekuormitus kalanviljelylaitoksilta ja eläintiloilta, polttoaineen varastointi ja käsittely jakeluasemilla, melun ja pölyn leviäminen suurteollisuudesta ja kivenmurskaustoiminnasta, melun leviäminen moottoriurheiluradalta ja ampumaradalta sekä mahdolliset häiriöt jätevedenpuhdistamojen toiminnassa. Kunta-alueella on neljä luokiteltua pohjavesialuetta, joista yhtä (Stormälö) käytetään yhdyskunnan vesihuoltoon. Stormälön pohjavesialueella sijaitsee kaksi ympäristöluvanvaraista toimintaa (yksi veneasema ja yksi moottoriurheilurata). Merivesialueen ekologinen tila on tyydyttävä.

Nauvon kunta-alue

Nauvo koostuu kahdesta pääsaaresta sekä noin 3 000 pienemmästä saaresta ja luodosta. Maa- ja metsätalous, vesiviljely ja matkailu ovat tärkeitä elinkeinoja. Nauvossa on yhteensä 25 ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa: 11 kalanviljelylaitosta, viisi jakeluasemaa, kolme eläintilaa, kaksi kivenmurskaamoa, yksi kalanjalostuslaitos, yksi turkistarha, yksi ampumarata ja yksi kunnallinen jätevedenpuhdistamo.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat ravinnekuormitus kalanviljelylaitoksilta, eläintiloilta ja turkistarhasta, polttoaineen varastointi ja käsittely jakeluasemilla, melun ja pölyn leviäminen kivenmurskaustoiminnasta, melun leviäminen ampumaradalta sekä mahdolliset häiriöt jätevedenpuhdistamon toiminnassa. Kunta-alueella on neljä luokiteltua pohjavesialuetta, joista kahta (Finby ja Vikom) käytetään yhdyskunnan vesihuoltoon. Merivesialueen ekologinen tila on tyydyttävä.

Korppoon kunta-alue

Korppoo koostuu kahdesta pääsaaresta sekä noin 2 000 pienemmästä saaresta ja luodosta. Maa- ja metsätalous, vesiviljely ja matkailu ovat tärkeitä elinkeinoja. Korppoossa on yhteensä 17 ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa: viisi jakeluasemaa, kaksi jätevedenpuhdistamoa, kaksi eläintilaa, kaksi kalanviljelylaitosta, kaksi ampumarataa, kaksi kivenmurskaamoa, yksi jätteen lajitteluasema ja yksi venetelakka.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat ravinnekuormitus kalanviljelylaitoksilta ja eläintiloilta, polttoaineen varastointi ja käsittely jakeluasemilla, melun ja pölyn leviäminen kivenmurskaustoiminnasta, melun leviäminen ampumaradoilta ja mahdolliset häiriöt jätevedenpuhdistamojen toiminnassa. Kunta-alueella on kolme luokiteltua pohjavesialuetta, joista kahta (Rosklax ja Verkan) käytetään yhdyskunnan vesihuoltoon. Merivesialueen ekologinen tila on tyydyttävä.

Houtskarın kunta-alue

Houtskari koostuu 700 saaresta ja luodosta. Maa- ja metsätalous, vesiviljely ja matkailu ovat tärkeitä elinkeinoja. Houtskarissa on yhteensä 11 ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää

toimintaa: neljä kalanviljelylaitosta, kaksi jakeluasemaa (joista yksi toiminnassa), yksi jätteen lajitteluasema, yksi kalanjalostuslaitos, yksi ampumarata, yksi kivenmurskaamo ja yksi kunnallinen jätevedenpuhdistamo.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat ravinnekuormitus kalanviljelylaitoksilta, polttoaineen varastointi ja käsittely jakeluasemalla, melun ja pölyn leviäminen kivenmurskaustoiminnasta, melun leviäminen ampumaradalta ja mahdolliset häiriöt jätevedenpuhdistamon toiminnassa. Houtskarissa ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Merivesialueen ekologinen tila on tyydyttävä.

Iniön kunta-alue

Iniö koostuu yli 1 000 saaresta ja luodosta, joista 11 on vakituisesti asuttuja. Vesiviljely, matkailu ja merenkulku ovat tärkeitä elinkeinoja. Iniössä on yhteensä kuusi ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa: kolme kalanviljelylaitosta, kaksi jakeluasemaa (meriasemia) ja yksi kalanjalostuslaitos.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat ravinneainekuormitus kalanviljelylaitoksilta ja polttoaineen varastointi ja käsittely jakeluasemilla. Iniössä ei ole luokiteltuja pohjavesialueita. Merivesialueen ekologinen tila on tyydyttävä.

Valvontaohjelman laatimismenettely

Ympäristövalvonta laatii kunkin kalenterivuoden alussa valvontaohjelman luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta, jotka on tarkoitus toteuttaa vuoden aikana. Uusille toiminnoille ja toiminnoille, joiden valvontavastuu on siirretty valtion valvontaviranomaiselta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, tehdään riskien arviointi, minkä jälkeen toiminnot sisällytetään valvontaohjelmaan ja tarkastetaan säännöllisesti tehdyn riskien arvioinnin mukaisesti.

Valvontaohjelma toimitetaan lupalautakunnalle tiedoksi. Lupalautakunnan ei tarvitse tehdä hallintopäätöstä valvontaohjelman hyväksymisestä, koska valvontaohjelman laatiminen ja ympäristönsuojelulain ja jätelain valvonnan harjoittaminen ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle lakisääteisiä tehtäviä.

Toimintojen ympäristöriskien arviointi

Valvontakohteiden suunnitelmallisen tarkastustiheyden on perustuttava ympäristöriskien arviointiin. Laitoksesta tai toiminnasta aiheutuvat ympäristövaikutukset, päästöjen laajuus ja laatu, laitoksen ympäristö ja muut päästölähteet sekä laitoksen ympäristöjohtamisen ja ympäristönsuojelun suunnittelun taso tulee ottaa huomioon riskien arvioinnissa. Laitokset ja toiminnot, joiden ympäristövaikutukset ja riskit on todettu ja arvioitu suurimmiksi, tulee asettaa valvonnassa etusijalle.

Toimintojen ympäristöriskit on arvioitu valvontasuunnitelmaa laadittaessa alakohtaisesti. Ympäristöriskien arvioinnissa on huomioitu seuraavat yhdeksän ei-toivottua tilannetta (riskitekijää):

1. Melu ja värinä
2. Roskaaminen ja epäsiisteys
3. Jätteen synty, määrä ja laatu

4. Jätevettä viemäriverkostoon, määrä ja laatu
5. Jätevettä vesistöön, määrä ja laatu
6. Päästöt maaperään ja pohjaveteen
7. Päästöt ilmaan (sis. pöly ja haju), määrä ja laatu
8. Vaarallisten aineiden määrä toiminnassa
9. Onnettomuuksien ja häiriötilanteiden riski

Ei-toivotun tilanteen todennäköisyys on arvioitu asteikolla 1–3 (epätodennäköinen, mahdollinen, todennäköinen). Myös tilanteen vaikutukset on arvioitu asteikolla 1–3 (merkityksetön, kohtalainen, vakava). Ympäristöriski (merkityksetön, pieni, kohtalainen, iso, merkittävä) saadaan alla olevan taulukon mukaisesti:

Taulukko 1. Ympäristöriskin riippuvuus todennäköisyydestä ja vaikutuksesta

Todennäköisyys / Vaikutus	1 (merkityksetön)	2 (kohtalainen)	3 (vakava)
1 (epätodennäköinen)	1 (merkityksetön riski)	2 (pieni riski)	3 (kohtalainen riski)
2 (mahdollinen)	2 (pieni riski)	3 (kohtalainen riski)	4 (iso riski)
3 (todennäköinen)	3 (kohtalainen riski)	4 (iso riski)	5 (merkittävä riski)

Eri toimintatyyppien riskiarviointi käy ilmi liitteestä 2. Tarkastustiheys määräytyy painotetun ympäristöriskin mukaan. Toiminnot, joiden painotettu ympäristöriski on 9–19, tarkastetaan vähintään kerran viidessä vuodessa, toiminnot, joiden painotettu ympäristöriski on 20–29, tarkastetaan vähintään kerran kolmessa vuodessa ja toiminnot, joiden painotettu ympäristöriski on 30–45, tarkastetaan vuosittain. Yksittäiset toiminnot tai laitokset, jotka poikkeavat merkittävästi alakohtaisesta ympäristöriskien arvioinnista, voidaan tarkastaa useammin tai harvemmin, kuitenkin vähintään kerran viiden vuoden aikana. Tämän valvontasuunnitelman jälkeen perustettaville toimintatyypeille laaditaan erillinen riskien arviointi, jonka perusteella tarkastustiheys ratkaistaan.

Otantamenettelyn käyttö

Otantamenettelyyn perustuvia valvontamenetelmiä ei käytetä määräaikaistarkastuksissa. Toiminnot tarkastetaan suunnitelman mukaan valvontasuunnitelmaan kirjattua tarkastustiheyttä noudattaen. Tarkastustiheys määräytyy toiminnan ympäristöriskien ja käytettävissä olevien valvontaresurssien perusteella.

Tarkastukset onnettomuus-, haitta- ja rikkomustilanteissa

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 169 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tarkastettava toiminta tai selvítettävä asia muulla asianmukaisella tavalla, jos onnettomuuden, haitasta tehdyn ilmoituksen, luvan noudattamatta jättämisen tai ilmoituspäätöksen taikka muun seikan vuoksi on aihetta olettaa, että toiminnasta aiheutuu haittaa terveydelle tai merkittävää muuta lain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen riskiä. Jos samanaikaisesti on vireillä toimintaa koskeva lupa- tai ilmoituspäätösasia, on tarkastus tai selvitys tehtävä mahdollisuuksien mukaan ennen lupa-asian ratkaisemista tai ilmoituspäätöksen antamista. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 186 §:n mukaan myös joku muu kuin valvontaviranomainen, esim. haittaa kärsivä asianosainen, voi panna asian kirjallisesti vireille.

Valvontaan käytettävissä olevat resurssit

Paraisten kaupungissa on kolme kokopäiväistä ympäristönsuojelun viranhaltijaa (taulukko 2). Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman mukaiseen suunnitelmalliseen valvontaan käytettävät resurssit ovat rajalliset, arviolta 0,5–0,75 henkilötyövuotta vuodessa. Laitosten tarkastusten lisäksi aikaan on laskettu mukaan myös valmisteluihin, matkoihin ja tarkastuspöytäkirjojen laatimiseen kuluva aika. Suurin osa ympäristönsuojelun viranhaltijoiden työajasta menee muiden ympäristönsuojelulain, jätelain, maa-aineslain, merenkulun ympäristönsuojelulain, vesihuoltolain, ulkoilulain, vesiliikennelain, maastoliikennelain ja vesilain mukaisten lupa- ja valvonta-asioiden hoitoon. Suunnittelemattomaan valvontaan menevä työaika on arviolta 1,0–1,25 henkilötyövuotta vuodessa.

Taulukko 2. Valvontaan käytettävissä olevat resurssit

	Ympäristönsuojeluun kuluva työaika (henkilötyövuodet)	Valvontatyöhön kuluva työaika (henkilötyövuodet)
Johtava ympäristönsuojelutarkastaja	1,0	
Ympäristönsuojelutarkastaja	1,0	0,75–1,0
Ympäristönsuojelutarkastaja	1,0	0,75–1,0
Yhteensä:	3,0	1,5–2,0

Valvonnan viranomaisyhteistyö

Valvonta toteutetaan tarvittaessa yhteistyössä muiden valvontaviranomaisten, kuten valtion valvontaviranomaisen, Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen, Liedon kunnan ympäristöterveydenhuollon, Paraisten kaupungin rakennusvalvonnan ja poliisin kanssa. Viranomaisyhteistyötä voidaan tehdä yhteisten tarkastusten, tiedonvaihdon, lausuntojen tai keskustelujen muodossa.

Valtion valvontaviranomaisen kanssa tehtävä yhteistyö on liittynyt lähinnä valtion valvontaviranomaisen suorittamiin kuntien jätevedenpuhdistamojen ja suurteollisuuden laitosten valvontatarkastuksiin sekä ojituksia koskeviin asioihin, ruoppauksiin, pilaantuneen maaperän puhdistamiseen ja öljyonnettomuuksiin.

Pelastuslaitoksen kanssa tehtävä yhteistyö on viime vuosina liittynyt lähinnä öljyonnettomuuksiin, jakeluasemien valvontaan ja rakennusten polttamiseen harjoitustarkoituksessa.

Ympäristöterveydenhuollon kanssa tehtävä yhteistyö on liittynyt lähinnä ympäristölupahakemuksiin tai ympäristönsuojelulain 116 §:n mukaisiin ilmoituksiin liittyviin lausuntopyyntöihin. Yhteistyötä voidaan tehdä myös asioissa, jotka liittyvät pilaantuneeseen talousveteen kiinteistöillä, tuhoeläinten esiintymiseen ja muihin terveyshaittoihin.

Rakennusvalvonnan kanssa tehtävä yhteistyö on liittynyt lähinnä ympäristöluvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen tai rekisteröitävän toiminnan rakennuslupa-asioihin. Yhteistyötä tehdään myös asioissa, jotka koskevat haja-asutusalueiden jätevedenkäsittelyä, savukaasuhaittoja ja varastointia kiinteistöillä.

Poliisin kanssa tehtävä yhteistyö on liittynyt lähinnä tiedonvaihtoon esitutkintailmoitusten yhteydessä.

Valvontamaksu

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä vahvistetun taksan mukaisen maksun laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta. Mikroyrityksiltä perittävä maksun on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan laatu ja luonne. Mikroyrityksellä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa. Maksun on oltava kohtuullinen myös, jos toiminnanharjoittajan asemassa on sellainen luonnollinen henkilö, joka ei harjoita taloudellista toimintaa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on lisäksi oikeus periä maksu

- 169 §:n mukaisista tarkastuksista, jotka johtavat kehotuksen, määräyksen tai kiellon antamiseen, sekä niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen määräyksen, kehotuksen tai kiellon noudattamisen valvomiseksi
- tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi
- valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi silloin, kun toimivalta on siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 138 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Valvontamaksut käyvät ilmi valtuuston hyväksymästä taksasta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen muiden lakien mukaan järjestämä säännöllinen valvonta

Jätelaki (646/2011). Jätelain 124 §:n mukaan seuraavat toiminnot on tarkastettava säännöllisesti, vähintään viiden vuoden välein: toiminta, jossa jätettä käsitellään laitos- tai ammattimaisesti, ja toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä (autokorjaamot, venetelakat ja venehuoltoyritykset, konehuoltoyritykset ym.) tai jossa jätettä kerätään ammattimaisesti ja joka ei ole ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää. Jätteen kerääjiä on kahdeksan. Toimintoja, joissa syntyy vaarallista jätettä, on noin 100.

Ulkoilulaki (606/1973). Muut kuin tilapäiset leirintäalueet on tarkastettava säännöllisesti, vähintään viiden vuoden välein. Tarkastuksissa varmistetaan, että jätevesien käsittely ja jätteen käsittely hoidetaan määräysten mukaisesti ja että toiminta täyttää ulkoilulain 19 §:n vaatimukset. Leirintäalueella tarkoitetaan lain 18 §:n mukaan aluetta, jolla majoitutaan tilapäisesti ja yleensä vapaa-aikana leirintämökkiin, teltaan, matkailuperävaunuun tai matkailuajoneuvoon ja jolla on yhteensä vähintään 25 leirintämökkiä, taikka teltalle, matkailuperävaunulle tai matkailuajoneuvolle varattua paikkaa. Alue, jolla on vähintään kymmenen leirintämökkiä, on kuitenkin aina leirintäalue. Leirintäalueita on kymmenen.

Maa-aineslaki (555/1981). Maa-ainesluvan nojalla harjoitettava ottamistoiminta on tarkastettava valtioneuvoston maa-ainesten ottamisesta antaman asetuksen (926/2005) 7 §:n mukaan säännöllisesti. Tarkastukset suoritetaan ottamistoiminnan laajuudesta riippuen 1–3 vuoden välein. Tarkastuksissa varmistetaan, että ottamistoimintaa harjoitetaan luvan ja maa-aineslain määräysten mukaisesti. Erityisesti tarkastetaan, ettei maa-ainesta oteta hyväksytyn kaivu- tai louhinta-alueen ulkopuolelta tai matalimman sallitun kaivussyvyyden alta. Tämän lisäksi valvotaan, että luvanhaltija ilmoittaa valtakunnalliseen NOTTO-

rekisteriin vuosittain viimeistään 31. tammikuuta edellisvuoden aikana otetun maa-aineksen määrän ja laadun. Ottamisalueita on seitsemän.

Merenkulun ympäristönsuojelulaki 1672/2009. Huvivenesatamat, jotka ovat velvollisia laatimaan satamalle jätehuoltosuunnitelman, tarkastetaan säännöllisesti, vähintään viiden vuoden välein. Tarkastuksissa varmistetaan, että jätehuolto hoidetaan voimassa olevan lainsäädännön ja laaditun jätehuoltosuunnitelman mukaisesti. Huvivenesatamia, jotka ovat velvollisia laatimaan satamalle jätehuoltosuunnitelman, on 30.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014). Jätevedenpuhdistamot, joiden asukasvastineluku on ≥ 30 ja jotka eivät ole ympäristöluvanvaraisia, on tarkastettava säännöllisesti, vähintään viiden vuoden välein. Tarkastuksissa varmistetaan siitä, että jätevedenpuhdistamo toimii suunnitellusti, ylijäämäliete tyhjennetään säännöllisesti, päästömittaukset tehdään (jos niin on määrätty) ja huolto ja ylläpito hoidetaan säännöllisesti. Puhdistamoja on 12.

Liite 1

Alakohtainen luettelo ympäristönsuojelulain mukaisista ympäristöluvanvaraisista, ilmoituksenvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista, jotka ovat kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ja valtion valvontaviranomaisen valvontavastuulla.

Ympäristöluvanvaraiset toiminnot	Valvontakohteet kunta	Valvontakohteet valtio
1. Metsäteollisuus		
2. Metalliteollisuus - Venetelakat		2
3. Energian tuotanto		
4. Kemianteollisuus - Maalitehtaat		2
5. Polttoaineiden valmistus tai kemia- tai kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely		
6. Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta - Seinäelementtitehtaat		1
7. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän aineiden ja turpeen otto - Kivenlouhinta ja kivenmurskaamot - Kaivokset	8	2
8. Mineraalituotteiden valmistus - Sementtitehtaat, kalkkiuunit ja mineraaliviljelylaitokset		3
9. Nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely		
10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus - Kalanjalostuslaitokset	3	
11. Eläinsuojat tai kalankasvatus - Eläinsuojat - Turkistarhat - Kalanviljelylaitokset	7 1	22
12. Liikenne - Moottoriurheiluradat - Venesatamat	1	1
13. Jätteiden ammattimainen tai laitosmainen käsittely sekä jätevesien käsittely - Jäteasemat	2	1

- Ammattimainen jätehuolto	1	
- Maankaatopaikat	2	
- Jätevedenpuhdistamot		6
14. Muu toiminta		
- Ampumaradat	4	1
15. Ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentti, 28 §		
- Jakeluasemat	1	
Ilmoituksenvaraiset toiminnot		
1. Sahalaitokset		
2. Terveydelle tai ympäristölle vaarallisen kemikaalin varastot		
3. Koneellinen kullankaivuu		
4. Elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnot, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle		
5. Eläinsuojat	1	
6. Yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikot tai vastaavan kokoiset työkonevarikot		
7. Ulkona sijaitsevat ampumaradat, joilla on tarkoitettu ammuttavaksi enintään 10 000 laukausta vuodessa ja joissa ei ole haulikkoammuntaan tarkoitettua rataa		
8. Kiinteät eläintarhat tai huvipuistot		
9. Eläinsuojien yhteydessä olevat biokaasulaitokset		
Rekisteröitävät toiminnot		
1. Energiantuotantolaitokset	3	
2. Asfalttiasemat		
3. Nestemäisten polttoaineiden jakeluasemat	23	
4. Kemiallinen pesula		
5.–7. Toiminnot ja laitokset, joissa käytetään orgaanisia liuottimia		
8. Kiinteät betoniasemat ja betonituotetehtaat	1	
Yhteensä	58	41

Liite 2

Alakohtainen riskien arviointi

[illegible]